

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Krautauer Verwaltungsgebiet.

Jahrgang 1856.

Erste Abtheilung.

XXXIV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 15. September 1856.

DZIENNIK RZĄDU KRAJOWEGO

d l a

OKRĘGU ADMINISTRACYJNEGO KRAKOWSKIEGO

Rok 1856.

Oddział pierwszy.

Zeszyt XXXIV.

Wydany i rozesłany dnia 15 Września 1856.

146.

Erlaß des Finanzministers vom 23. Juli 1856,

wirksam für das lombardisch-venetianische Königreich und Tirol mit Vorarlberg,

über die Vollziehung der Anordnungen des Erlasses vom 11. Juli 1856 (Nr. 130 des Reichs-Gesetz-Blattes) über die Einhebung der Verzehrungssteuer von gebrannten geistigen Flüssigkeiten.

Siehe Reichs-Gesetz-Blatt, XXXVI. Stück, Nr. 142, ausgegeben am 7. August 1856.

147.

Verordnung der Ministerien des Innern, der Justiz und der Finanzen vom 28. Juli 1856,

(Reichs-Gesetz-Blatt, XXXV. Stück, Nr. 141, ausgegeben am 7. August 1856),

wirksam für das Königreich Galizien und Lodomerien, das Großherzogthum Krakau und das Herzogthum Bukowina.

wodurch, in Folge Allerhöchster Genehmigung vom 16. Juli 1856, die Behandlung jener aus dem bestandenen grundherrlichen Verhältnisse herrührenden Anforderungen und Streitigkeiten, welche im Wege der Grundentlastung ihre Erledigung nicht gefunden haben, geregelt wird.

§. 1.

Die aus dem bestandenen grundherrlichen Verhältnisse herrührenden Anforderungen und Streitigkeiten, deren Behandlung durch diese Verordnung geregelt wird, betreffen:

1. Die Einbringung jener aus dem Unterthaus- oder einem analogen Verhältnisse (§. 2) herrührenden rückständigen Leistungen, welche nicht bereits von den Grundentlastungs-Organen liquidirt worden sind.

2. Die Geltendmachung der Prägravationsansprüche der gewesenen Unterthanen an die ehemaligen Grundherrschaften.

3. Die Einbringung der von den ehemaligen Grundherrschaften den gewesenen Unterthanen aus eigenen Mitteln geleisteten Unterstützungsvorschüsse.

4. Endlich die Grundentziehung und Servitutenstreitigkeiten.

I. Einbringung jener Rückstände, welche nicht bereits von den Grundentlastungs-Organen liquidirt wurden.

§. 2.

Rückständige Forderungen der ehemaligen Grundherrschaften an Roboten, anderen Urbarial- (Inventarial-), Zehent- oder sonstigen Schuldigkeiten, müssen, in soweit nicht hierüber bereits anderweitig rechtsgiltig entschieden sein sollte, bis Ende des Jahres 1857 bei sonstigem gänzlichen Verluste des Anspruches bei der Kreisbehörde angemeldet werden.

§. 3.

Unter den in Gemäßheit des vorstehenden Paragraphes bei der Kreisbehörde anzumeldenden Forderungen sind begriffen:

146.

Rozrządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 23. Lipca 1856.

obowiązujące w Królestwie Lombardzko - Weneckim i Tyrolu z Vorarlbergiem,

o wykonaniu postanowień Rozporządzenia z dnia 14. Lipca 1856 (Nr. 130 Dziennika Praw Państwa) w przedmiocie pobierania podatku konsumcyjnego od wypalanych płynów spirytusowych.

Obacz Dziennik Praw Państwa, Część XXXVI, Nr. 142, wydaną dnia 7. Sierpnia 1856.

147.

Rozporządzenie Ministerstw Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości i Finansów z dnia 28. Lipca 1856,

(Dziennik Praw Państwa, Część XXXV, Nr. 141, wydana dnia 7. Sierpnia 1856),

obowiązujące w Królestwie Galicyi i Lodomeryi, w Wielkim Księstwie Krakowskiem i w Księstwie Bukowińskiem,

mocą którego w skutek Najwyższej Uchwały z dnia 16. Lipca 1856, uregulowanem zostaje postępowanie z onemi z byłego dominikalnego stósunku wynikającemi pretensjami i sporami, które nie znalazły załatwienia w drodze uwolnienia gruntowego.

§. 1.

Pretensye i spory, wynikające z byłego stósunku dominikalnego, których traktowanie uregulowanem zostaje rozporządzeniem niniejszém, dotyczą:

1. Ściągnięcia prestacyj zaległych, ze stósunku poddaństwa lub temuż analogicznego (§. 2) wynikających, które nie są już likwidowane przez organa oswobodzenia gruntowego.
2. Przeprowadzenia pretensyj pregrawacyi byłych poddanych przeciw dawnym dominiom.
3. Ściągnięcia zaliczek zapomogi, danėj byłym poddanym ze strony byłych dominij z własnych zasobów.
4. Odebrania nareszcie gruntu, tudzież sporów służebności.

I. Ściągnięcie onych zaległości, które nie są już zlikwidowane przez organa oswobodzenia gruntowego.

§. 2.

Zaległe wierzytelności dawnych dominij w robociznie, innych powinnościach urbaryalnych (inwentarnych), dziesięcinnych lub tym podobnych, muszą, o ile w tym przedmiocie nie zapadło już rozstrzygnięcie prawomocne, zgłoszone być aż do końca roku 1857 do władzy obwodowej, pod zupełną inaczéj stratą pretensyi.

§. 3.

Pod wierzytelnościami, zgłosić się mającemi do władzy obwodowej stósownie do paragrafu poprzedzającego, objętymi zostają:

1. Rückstände, welche den Grundentlastungs-Organen gesetzlich zur Verhandlung zugewiesen waren, über die jedoch wegen bestrittener Liquidität kein Anspruch erfolgte.

2. Rückstände, welche wegen der Zeitperiode, aus der sie herrühren, von der Competenz der Grundentlastungs-Organen ausgeschlossen waren.

3. Endlich alle Rückstände jener billig zu entschädigenden und ablösbaren Leistungen, welche nicht aus dem Unterthansverbande entspringen und daher wegen dieser Eigenschaft im Wege der Grundentlastung nicht zu liquidiren waren.

§. 4.

Die Anmeldung hat in der Art zu geschehen, das von Seite des Bezugsberechtigten bei der Kreisbehörde um Einbringung der Rückstände einzuschreiten und dem Gesuche ein nach Gemeinden abgeforderter individueller Ausweis über die Rückstände, mit Benützung des Formulars A beizuschließen ist.

§. 5.

Auf Grundlage der Anmeldung hat die Kreisbehörde über die Rückstände, sowie über die von Amtswegen in Abzug zu bringenden, damit in unmittelbaren Zusammenhange stehenden Gegenleistungen im comissionellen Wege, und zwar wo möglich am Orte des Bezirksamtes mit dem Bezugsberechtigten und den Rückständlern in Gegenwart des Ortsvorstandes zu verhandeln.

§. 6.

Hierbei ist vor Allem sowohl bezüglich der etwa bestrittenen Liquidität, als der Bewerthung und der Abstattungsstermine ein gütliches Uebereinkommen zu versuchen.

§. 7.

Kömmt ein Uebereinkommen nicht zu Stande, so sind die behufs der zu fallenden Entscheidung nothwendigen Erhebungen von Amtswegen zu pflegen, und es ist hiebei nach den Vorschriften über das Verfahren in Unterthans-Angelegenheiten vorzugehen.

Ausnahmsweise wird jedoch gestattet, in Ermanglung anderer Beweismittel die Zeugen, deren Aussagen widersprochen werden, zu beeiden.

§. 8.

Die im Wege der Grundentlastung gefällten Erkenntnisse sind bei der Entscheidung in soferne maßgebend, daß die Liquidität eines Rückstandes sowohl in Bezug auf das Recht zum Bezuge der betreffenden Leistung überhaupt, als hinsichtlich jenes Maßes nicht mehr bestritten werden kann, in welchem die Leistung selbst entschädiget wurde.

Haben die Grundentlastungs-Organen die Angelegenheit mit Feststellung eines Präclusivtermines auf den Rechtsweg gewiesen, und ist dieser rechtzeitig betreten worden, so ist vorläufig dessen Ergebnis abzuwarten.

1. Zaległości, prawnie przekazane do pertraktacji organom uwolnienia gruntowego, w przedmiocie których jednak nie nastąpiła pretensya z powodu zaprzeczonej likwidacyi.

2. Zaległości, wyłączone od kompetencyi organów uwolnienia gruntowego, z powodu czasu, z którego pochodzą.

3. Nakoniec wszelkie zaległości onych prestacyj indemnizacyjnych i wykupnych, które nie pochodzą z węzła poddańczego i przeto z powodu własności téj nie miały być likwidowane w drodze uwolnienia gruntowego.

§. 4.

Zgłoszenie w ten sposób nastąpić ma, iż do poboru uprawniony podanie wniesić powinien do władzy obwodowej o ściąganie zaległości i załączyć do prośby indywidualny wedle gmin oddzielny wykaz zaległości, z użyciem formularza A.

§. 5.

Na podstawie zgłoszenia winna władza obwodowa drogą komisjonalną, a to ile możliwości w miejscu urzędu powiatowego traktować z uprawnionym do poboru i z zostającymi w zaległości w obec przełożonego miejscowego względem zaległości, jak względem prestacyj wzajemnych, z onemi w bezpośrednim związku będących, a z urzędu potrąconemi być mających.

§. 6.

Przytém tentować należy przedewszystkiém ugodę dobrowolną nie tylko co do likwidacyi zaprzeczonej, lecz téż i co do ocenienia i terminów spłacenia.

§. 7.

Jeżeli do skutku nie przyszła ugoda, wówczas potrzebne dochodzenia z urzędu przedsiębrane być winny celem decyzji zapaść mającej, przyczém działać należy wedle przepisów o postępowaniu w sprawach poddańczych.

Wyjątkowo atoliż dozwoloném jest, w braku innych dowodów odebrać przysięgę od świadków, którychby zeznaniem przeciono.

§. 8.

Wyroki, wydane na drodze oswobodzenia gruntowego, przy decyzji o tyle są stanowcze, iż nie będzie już można więcej zaprzeczać likwidacyi zaległości tak względem prawa do poboru dotyczącej prestacyi w ogóle, jak względem onéj miary, w której prestacya sama wynagrodzoną została.

Jeżeli organa oswobodzenia gruntowego sprawę na drogę prawa przekazały z ustanowieniem terminu prekluzyjnego, a taż w czasie należytym obraną została, uprzednio wyniku téjże oczekiwać należy.

§. 9.

Die Bewertung der rückständigen Naturalleistungen, sowie der in Abrechnung zu bringenden Gegenleistungen hat außer dem Falle eines Vergleiches nach den Bestimmungen der Grundentlastungs-Vorschriften zu geschehen.

§. 10.

Den Verpflichteten sind zur Zahlung der liquid erkannten Rückstände, falls im Vergleichswege nichts Anderes festgesetzt wurde, sechs halbjährige gleiche Zahlungsraten, die in dem Erkenntnisse auszudrücken sind, zu bestimmen.

Die Nichtzahlung einer Zahlungsfrist zieht den Verlust der anderen Termine nicht nach sich.

§. 11.

Auf Grund der geschlossenen Vergleiche oder der gepflogenen Erhebungen ist von der Kreisbehörde das Erkenntniß für die ganze Gemeinde in Form eines Rückstandsansweises nach dem Muster B in zwei Partien, und zwar eines für den Bezugsberechtigten, das andere für die Gemeinde anzufertigen.

Der Vorbehalt des Rechtsweges findet nicht Statt.

§. 12.

Dieses Erkenntniß ist durch das Bezirksamt den Bezugsberechtigten und den Rückständlern oder deren Bevollmächtigten in Gegenwart des Ortsvorstandes bekannt zu machen und dieselben sind zu Protokoll zu vernehmen, ob und in welchem Punkte sie sich die Berufung an die Landesstelle vorbehalten.

Die Nichterscheinenden sind so zu behandeln, als wenn sie auf die Berufung Verzicht geleistet hätten, was daher in der Vorladung bemerklich zu machen ist.

Nach erfolgter Erklärung ist auf den zur Ausfertigung bestimmten Erkenntnispartien der Tag der Kundmachung mit dem Vorbehalte der Berufung oder der Verzichtleistung anzumerken, und das eine Bare dem Bezugsberechtigten, das andere dem Gemeindevorstande zu erfolgen, das angenommene Protokoll aber zu den Acten zu nehmen.

§. 13.

Wenn sich nur einzelne Rückständler die Berufung vorbehalten haben, so sind ihnen auf Verlangen Auszüge aus dem Erkenntnisse anzufertigen.

§. 14.

Die bloße Recursanmeldung im Kundmachungsprotokolle hat die Wirkung, daß die Verhandlung von Seite der Kreisbehörde der Landesstelle zur Entscheidung in zweiter Instanz vorgelegt werden muß.

Es steht jedoch der recurirenden Partei frei, binnen der unüberschreitbaren Frist von vierzehn Tagen, vom Tage der Kundmachung, einen schriftlichen Recurs beim Bezirksamte einzubringen, daher mit der Actenvorlage bis nach Verstreichung dieser Frist zugewartet werden muß.

§. 9.

Ocenienie zaległych prestacyj w naturze, niemniej prestacyj wzajemnych, potrąconemi być mających, krom przypadku ugody, nastąpić winno wedle postanowień przepisów uwolnienia gruntowego.

§. 10.

Jeżeli na drodze ugody nie ustanowiono co innego, ustanowić należy dla zobowiązanych do zapłaty zaległości likwidowanych sześć równych rat półrocznych, w decyzji wyrażonemi być mających.

Niedotrzymanie jednego terminu zapłaty, nie pociąga za sobą utraty innych terminów.

§. 11.

Na podstawie ugód zawartych lub dochodzeń odbywanych wyda władza obwodowa wyrok dla całej gminy w formie wykazu zaległości wedle wzoru B, w dwóch paryach, a to jeden dla uprawnionego do poboru, drugi dla gminy.

Zastrzeżenie drogi prawą nie ma miejsca.

§. 12.

Wyrok ten ogłoszonym być winien przez urząd powiatowy do poboru uprawnionym jako też w zaległościach będącym lub ich pełnomocnikom w obecności przełożonego miejscowego, którzy do protokołu wysłuchani być winni, czy i w którym punkcie oniby powołanie sobie zastrzegali do Rządu krajowego.

Niestawający tak mają być uważani, jak gdyby zrzekli się prawa powołania, o czém w zawezwaniu wzmiankę uczynić należy.

Po nastąpieniu oświadczeniu się na paryach wyroku, do wygotowania przeznaczonych, wyrażonym być ma dzień ogłoszenia z zastrzeżeniem powołania lub zrzeczenia się, a jedno pare wydanem być ma uprawnionemu do poborów, drugie przełożonemu gminy, protokół spisany zaś do aktów ma być złożony.

§. 13.

Gdyby tylko pojedynczy w zaległościach zostający zastrzegli sobie powołanie, wówczas wydane im będą na żądanie wyciągi z wyroku.

§. 14.

Samo zgłoszenie rekursu w protokóle obwieszczenia ten skutek za sobą pociąga, iż rozprawa ze strony władzy obwodowej przedłożoną być musi Władzy krajowej do rozstrzygnięcia w drugiej instancji.

Wolno jest atoli stronie rekurującej, w ciągu nieprzekroczonego terminu dni czternastu, licząc od dnia obwieszczenia, wytoczyć rekurs na piśmie do urzędu powiatowego, przeto zatrzymać się należy z przedłożeniem aktów aż do upływu terminu rzeczzonego.

§. 15.

Gegen die Entscheidungen der Landesstelle findet nur, in soferne sie den Ausdruck der Kreisbehörde nicht bestätigt, die weitere Berufung an das Ministerium des Innern Statt, welche in der unüberschreitbaren Frist von vierzehn Tagen, vom Tage der Zustellung an gerechnet, mündlich oder schriftlich beim Bezirksamte anzubringen ist.

§. 16.

Die rechtskräftig zugesprochenen Rückstände sind von den Verpflichteten ohne Drittelabzug oder Beitragsleistung des Landes abzutragen und werden im Weigerungsfalle durch die politische Execution eingebracht.

§. 17.

Die vorstehenden Bestimmungen finden weder auf Rückstände an Gerichtstaren und Grundbuchsgebühren, noch auf rückständige Leistungen an Pfarren, Kirchen und Schulen Anwendung, welche nach den darüber bestehenden gesetzlichen Vorschriften einzutreiben sind.

II. Von der Geltendmachung der Prägravationsansprüche gegen die ehemaligen Grundherrschaften.

§. 18.

Ersatzansprüche, welche ehemalige Unterthanen, Grund-, Zehent-Holder, Erbpächter oder Erbzinsleute wegen ungebührlich abgestatteter Leistungen oder wegen sonstiger Bedrückungen stellen zu können glauben (Prägravationsansprüche), müssen bei sonstigem Verlusste des Anspruches, bis Ende des Jahres 1857 mündlich oder schriftlich bei der Kreisbehörde angemeldet werden.

§. 19.

Auf Grundlage der Anmeldung hat die Kreisbehörde über die Liquidität des Ersatzanspruches mit den Parteien zu verhandeln (§. 5), und nach fruchtlos versuchtem Vergleiche, mit Ausschluß des Rechtsweges, zu entscheiden.

Es ist hierbei nach Vorschrift der Gesetze über das Verfahren in Unterthansstreitigkeiten vorzugehen, wobei jedoch unter den Bedingungen des §. 7 gleichfalls die Beidigung der Zeugen gestattet ist.

§. 20.

Die im Wege der Grundentlastung gefällten Erkenntnisse sind hierbei nur insoweit maßgebend, daß die Forderung und Abstattung von, im Wege der Grundentlastung entschädigten Leistungen auf keinen Fall als eine Prägravation betrachtet werden kann.

Ob jedoch die Forderung und erfolgte Abstattung einer größeren Leistung als die entschädigte, als eine Prägravation anzusehen sei, und Anspruch auf Ersatz gewähre, ist nicht nach den Grundentlastungs-Normen, sondern nach den früher geltenden Gesetzen zu entscheiden.

§. 15.

Przeciw rozstrzygnięciom Rządu krajowego, tylko o ile tenże nie potwierdza orzeczenia władzy obwodowej, miejsce znajduje powołanie do Ministeryum Spraw Wewnętrznych, które w nieprzekroczalnym terminie dni czternastu, licząc od dnia doręczenia, wniesioném być ma ustnie lub piśmiennie do urzędu powiatowego.

§. 16.

Zaległości prawomocnie przyznane, spłacone być winny przez obowiązanych bez potrącenia jednej trzeciej lub datku na rzecz kraju, a w razie odmówienia ściągnięte będą na drodze politycznej exekucyi.

§. 17.

Powyższe postanowienia nie znajdują zastosowania ani do zaległości w taksach sądowych i należnościach księgi gruntowej, ani do zaległych prestacyj dla probostw, kościołów i szkół, które ściągnięte być winny wedle przepisów prawnych, w téj mierze istniejących.

II. O przeprowadzeniu pretensyj pregrawacyjnych przeciw byłym dominjom.

§. 18.

Pretensye wynagrodzenia, jakieby sobie rościli dawni poddani, zobowiązani gruntowi, dziesięcinni, dzierżawcy wieczyści lub czynszownicy wieczyści z powodu uiszczanych nieprzyzwoicie prestacyj lub z powodu innych obciążeń (pretensye pregrawacyi), muszą pod utratą pretensyi, zgłoszone być do końca roku 1857 ustnie lub piśmiennie do władzy obwodowej.

§. 19.

Na podstawie zgłoszenia władza obwodowa rozprawiać będzie ze stronami względem likwidacyi roszczenia (§. 5), i zawyrukuje po bezskutecznej tentacyi ugody, z wyłączeniem drogi prawnej.

Przytém działać należy wedle przepisu ustaw o postępowaniu w sporach poddańczych, przyczém jednak pod warunkami §. 7 równie dozwoloném jest odebranie przysięgi od świadków.

§. 20.

Wyroki wydane drogą uwolnienia gruntowego o tyle tylko przy tém są stanowcze, iż należytość i spłacenie prestacyi w drodze oswobodzenia gruntowego indemnizowanych na żaden sposób nie może być za pregrawacyę uważaném.

Czyby jednak pretensya i nastąpione spłacenie większej prestacyi nad indemnizowaną, za pregrawacyę uważaném być miało, co by téż powód do roszczenia wynagrodzenia dawało, rozstrzygnięcie w téj mierze nastąpić ma nie wedle norm oswobodzenia gruntowego, lecz wedle praw dawniejszych.

§. 21.

Wollen Personen, welche Robot-, Urbarial- u. dgl. Rückstände zu leisten haben, die Compensazion mit Ersatz- (Prägravations-) Ansprüchen oder anderen Gegenforderungen an den Bezugsberechtigten geltend machen, so ist denselben nur in soferne stattzugeben, als die Liquidität der Gegenforderungen anerkannt wird, oder diese bereits rechtskräftig zugesprochen sind.

Außerdem ist die Verhandlung wegen Einbringung der Urbarialrückstände mit jener über die Ersatzansprüche der Unterthanen nicht zu vermengen.

§. 22.

Hinsichtlich der Bewerthung der Prägravationsansprüche, sowie hinsichtlich der Fristen zur Abtragung der zuerkannten Entschädigung, dann bezüglich der Fällung des Erkenntnisses, dessen Kundmachung, dann des zu ergreifenden Recurses und endlich der Execution gelten die Bestimmungen der §§. 9—16.

Von der früher gesetzlichen Doppelstrafe hat es abzukommen.

III. Einbringung der von den ehemaligen Grundherrschaften den gewesenen Unterthanen aus eigenen Mitteln gewährten Unterstützungsvorschüsse.

§. 23.

Die von den vormaligen Grundherrschaften den gewesenen Unterthanen in Folge der bestandenen gesetzlichen Verpflichtung aus eigenen Mitteln gewährten Unterstützungsvorschüsse sind ganz nach den Bestimmungen der §§. 2 und 4 bis 16 anzumelden, zu liquidiren und einzutreiben.

Es versteht sich übrigens von selbst, daß die Grundentlastungs-Verhandlungen und Bekenntnisse hierbei in keiner Weise Anwendung finden können.

§. 24.

Ubrigens wird jenen vormaligen Unterthanen, welche vorschußweise Unterstützungen in Naturalien gegen Zurückerstattung in natura erhalten haben, die freie Wahl gelassen, ihre Schuldigkeit entweder in Naturalien in dreijährigen Raten jedesmal nach der Einzezeit oder im Gelde in den im §. 10 festgesetzten sechs halbjährigen Raten abzutragen. Im letzteren Falle hat die Bewerthung der Naturalvorschüsse außer dem Falle eines Vergleiches nach den Durchschnitts-Marktpreisen des Monates stattzufinden, in welchem die Unterstützung gewährt wurde.

IV. Behandlung der Grundentziehungs- und Servitutestreitigkeiten.

§. 25.

Die Streitigkeiten zwischen den ehemaligen Grundherrschaften und Unterthanen wegen Grundentziehung sind bis zur Einführung der Grundbücher nach den bisher geltenden Vorschriften zu behandeln.

§. 21.

Jeżeli osoby, obowiązane do spłacenia zaległości w robociznie, urbaryalnych i. t. p. przeprowadziły chciały kompensacją z roszczeniami wynagrodzenia (pregrawacyi) lub innymi pretensjami wzajemnymi przeciw osobom, do poboru uprawnionym, takowym o tyle tylko odpowiedzieć należy, o ile likwidacja pretensyj wzajemnych uznana jest, lub te już prawomocnie przyznane są

Nadto rozprawa względem ściągania zaległości urbaryalnych z rozprawą względem wynagrodzenia pregrawacyj poddanych nie powinna być mieszana.

§. 22.

Co do ocenienia pretensyj pregrawacyi, jako téż co do terminów do spłacania przyznanej indemnizacyi, niemniej co do wydania wyroku, tegoż obwieszczenia, tudzież rekursu wynieść się mającego, nakoniec co do exekucyi stanowią postanowienia §§. 9—16.

Dawniejsza prawna kara podwójna nie ma już nadal miejsca.

III. Ściągnięcie zaliczek zapomogi danej ze strony byłych dominij dawnym poddanym z zasobów własnych.

§. 23.

Zaliczki zapomogi, jakie dawne dominia dawały z własnych zasobów byłym poddanym w skutek istniejącego dawniej zobowiązania prawnego, zgłaszane, likwidowane i ściągane być mają zupełnie wedle postanowień §§. 2 i 4 ad do 16.

Rozumié się zresztą samo przez się, iż rozprawy uwolnienia gruntowego i zeznania przy tém pod żadną miarą zastosowania mieć nie mogą.

§. 24.

Zresztą owi dawni poddani, którzy otrzymali zaliczkowe zapomogi w naturaliach za zwróceniem *in natura*, pozostawiony sobie mają wybór, powinności swe albo w naturaliach uiścić w ratach trzechletnich zawsze po żniwach, albo w pieniądzech w sześciu ratach półrocznych, w §. 10 ustanowionych. W ostatnim razie ocenienie zaliczek w naturaliach, krom przypadku ugody, nastąpić ma wedle cen targowych w przecięciu, a to tego miesiąca, w którym zapomoga dana była.

IV. Postępowanie względem odebrania gruntu i względem sporów służebności.

§. 25.

Spy między byłymi dominiami i poddanymi z powodu odebrania gruntu traktowane być winny aż do chwili zaprowadzenia ksiąg gruntowych wedle przepisów dotąd obowiązujących.

§. 26.

Die politische Amtshandlung und Entscheidung in erster Instanz wird den Kreisbehörden wie bisher belassen.

Ebenso hat im Falle der Verweisung des Streites auf den Rechtsweg der ehemalige Untertban auf die Vertretung durch die Finanzprocuratur Anspruch zu machen, und ist der Rechtsstreit bei jenem Gerichtshofe zu führen, an dessen Sitz sich die zur Vertretung berufene Finanzprocuratur oder deren Expositur befindet.

§. 27.

In gleicher Weise (§§. 25 und 26) sind jene Ansprüche zu behandeln, welche auf öde Gründe, von welchen die Grundherrschaften die darauf haftenden Leistungen zur Entschädigung angemeldet haben, gegen den Grundentlastungsfond geltend gemacht werden wollen (§. 87 der Ministerialverordnung vom 4. October 1850, Nr. 1 des Landesgesetzblattes vom Jahre 1851 und §. 71 des Allerhöchsten Patentess vom 23. October 1853, Nr. 234 des Reichs-Gesetz-Blattes).

Diese Ansprüche müssen innerhalb der von der Grundentlastungsfonds-Direction zu verlautbarenden Edictalfrist zuerst bei den politischen Behörden angebracht und verhandelt werden.

Wenn diese den Streit auf den Rechtsweg verweisen, so sind, da beiden Streittheilen die Vertretung der Finanzprocuratur gebührt, die für einen solchen Fall geltenden Vorschriften in Anwendung zu bringen.

§. 28.

Die Servitutsstreitigkeiten zwischen den ehemaligen Grundherrschaften und ihren Untertbanen sind bis zum Erscheinen der von den Grundlasten-Ablösungs- und Regulirungs-Landescommissionen zu erlassenden Edicte nach den bisherigen Vorschriften (§. 26), von diesem Zeitpuncte aber nach den Bestimmungen dieser Edicte zu behandeln.

Allgemeine Bestimmungen.

§. 29.

Während des Zeitraumes vom 1. Jänner 1848 bis zum Tage der Wirksamkeit der gegenwärtigen Verordnung ist der Lauf der Verjährung bezüglich sämmtlicher hier behandelten Ansprüche und Forderungen als gehemmt anzusehen und dieser Zeitraum daher in dieselbe nicht einzurechnen.

§. 30.

Alle auf Grundlage dieser Verordnung bei den politischen Behörden überreichten Eingaben, die von diesen aufgenommenen Verhandlungsprotokolle und erfolgten Ausfertigungen sind stempelfrei.

Über die Gebührenfreiheit der Eingaben bei Gericht und der gerichtlichen Verhandlungen und Entscheidungen in Grundentziehungs- und Servitutenstreitigkeiten bleiben die bisher geltenden Normen aufrecht.

§. 26.

Polityczne działanie urzędowe i rozstrzygnięcie w pierwszej instancji pozostawioném jest jak dotąd władzom obwodowym.

Równie w przypadku przekazania sporu na drogę prawa dawny poddany żądać może zastępstwa przez prokuraturę finansową, a spór prawny prowadzonym być ma przez ten trybunał sądowy, w którego siedzisku znajduje się powołana do zastępstwa prokuratura skarbowa lub jej expozytura.

§. 27.

W podobny sposób (§§. 25 i 26) traktowane być winny te pretensye, któreby przeciw funduszowi uwolnienia gruntowego przeprowadzone być chciały do pustych gruntów, względem których dominia zgłosiły do indemnizacyi prestacye na nich ciężące (§. 87 rozporządzenia ministeryalnego z d. 4. Października 1850 r., Nr. 1 Dziennika Ustaw krajowych z roku 1851 i §. 71 Najwyższego Patentu z d. 23. Października 1853 r. Nr. 234 Dziennika Praw Państwa).

Pretensye te muszą w ciągu terminu edyktalnego, przez Dyrekcyę uwolnienia gruntowego ogłosić się mającego, najpierw do władz politycznych być wniesione i tamże traktowane.

Jeżeli te przekażą spór na drogę prawa, wówczas, gdyż obu stronom spór wiodącym, przysłuża zastępstwo Prokuratury finansowej, zastosowanie znajdując przepis w tym przypadku obowiązujące.

§. 28.

Spory służebności między byłemi dominiami i ich poddanemi traktowane być winny aż do wyjścia edyktów, przez Komisysje krajowe co do relucyi i regulacyi ciężarów gruntowych wydać się mających, wedle przepisów dotychczasowych (§. 26), od chwili zaś tej wedle postanowień edyktów rzeczonych.

Ogólne postanowienia.

§. 29.

W przeciągu od 1 Stycznia 1848 aż do dnia działalności niniejszego rozporządzenia bieg przedawnienia względem wszelkich tu traktowanych pretensyj i wierzytelności za wstrzymany ma być uważany, przeto téż przeciąg ten nie ma być do czasu przedawnienia liczony.

§. 30.

Wszelkie na podstawie niniejszego rozporządzenia do władz politycznych wystósowane podania, protokoły rozpraw przez nich spisane i akta wydane wolne są od stępla.

Co się tyczy wolności od należytości podań, do sądu wystósowanych, tudzież rozpraw sądowych i rozstrzygnięć w sporach odebrania gruntu i służebności, zostają w mocy normy dotąd obowiązujące.

Besondere Bestimmungen für das Herzogthum Bukowina.

§. 31.

- a) Im Herzogthume Bukowina ist bezüglich der in dieser Verordnung behandelten Angelegenheiten das Bezirksamt erste Instanz.
- b) Die Bestimmungen hinsichtlich der Einbringung der Urbarial-, Robot- und Zehentrückstände, dann der Geltendmachung der Prägravationsansprüche der ehemaligen Unterthanen treten daselbst erst dann in Wirksamkeit, wenn die Liquidirung der im Wege der Grundentlastung zu entschädigenden Leistungen vollendet sein wird.
Der Zeitpunkt der dießfälligen Wirksamkeit, sowie die Frist zur Anmeldung wird nachträglich kundgemacht werden.
- c) Dagegen haben die Bestimmungen über die Einbringung der Unterstützungsvorschüsse, dann über die Behandlung der Grundentziehungs- und Servitutenstreitigkeiten schon gegenwärtig auch im Herzogthume Bukowina ihre Anwendung zu finden.

Freiherr von **Bach** m. p.Freiherr von **Bruck** m. p.Freiherr von **Krauß** m. p.

Osobne postanowienia dla Księstwa Bukowiny.§. 31.

- a) W Księstwie Bukowiny, co się tyczy spraw, w niniejszem rozporządzeniu traktowanych, jest pierwszą instancją urząd powiatowy.
- b) Postanowienia względem ściągnięcia zaległości urbaryalnych, robocizny i dziesięcinnych, tudzież względem przeprowadzenia pretensyj pregrawacyi byłych poddanych, wchodzi także wtenczas dopiero w działalność, gdy ukończoną zostanie likwidacya prestacyj, w drodze uwolnienia gruntowego indemnizowanemi być mających.

Chwila zachodzącej tu działalności, jako też termin do zgłoszenia następnie obwieszczonym zostanie.

- c) Przeciwnie postanowienia co do ściągnięcia zaliczek zapomogi, tudzież postępowania w sporach odebrania gruntu i w sporach służebności już obecnie także w Księstwie Bukowińskiem znajdują zastosowanie.

Baron **Bach** m. p.

Baron **Bruck** m. p.

Baron **Krauss** m. p.

Formularz .A.

I Liczba bieżąca	II Charakter obowiązanego (Kategoria posiadłości gruntowej), tudzież imię i nazwisko	III Posiadłość gruntowa, powinnościom ulegająca, znajdująca się w konskrypcji pod Nrem domu	IV Zaległości (wedle pojedynczych lat uporzędowane)	V Wartość (ze strony władzy wyrazić się mająca)						VI Prestacje wzajemne	VII Wartość tychże (przez władzę oznaczyć się mająca)	U w a g a
				Cena jednostki		pojedynczo		razem				
				złr.	kr.	złr.	kr.	złr.	kr.			
1	N. N. Chłop	3	Z roku 1846 3 dni robocze	.	4	.	12					
			Z roku 1847 pszenicy $\frac{1}{4}$ korca	1	20	1	40					
			Owsa $\frac{3}{4}$ korca	1	.	.	45					
			Robocizny ręcznej dni 15	.	4	1	.					
			Jednokonnej robocizny cugowej dni 20	.	10	3	20					
			Czynszu pieniężnego kr. 20 w. w.	.	.	.	8					
								7	5			

Mus dem Jahre 1846, 3 Ganze Lohnlage . . .	4	12
Mus dem Jahre 1847 1/2 Stueck 1/4 Stueck . . .	1 20	1 40
Safer 1/4 Stueck Safer vor 15 Tage	1	45
Einpaunige Hier-Safer vor 20 Tage . . .	4 1	1
Geldins 20 Fr. M. M.	10 3	20 8

7 5

am

am

am

147. Verordnung der Ministerien des Innern, der Justiz und der Finanzen vom 28. Juli 1856.

Formulare B.

I	II	III	IV	V			VI	VII	VIII	IX	X
Fortlaufende Zahl	Eigenschaft des Rückstän- ders (Rate- gorie des Grundbesitz- bes), dann Vor- und Zu- name	Das verpflichtete Grundstück ist zum er- scheint in der Conscription unter der Haus-Nr.	Rückstände (nach einzelnen Sahren)	Werth derselben			Gegenleistungen	Werth derselben	Nach Abichlag des Werthes der Geaen- leistungen beträgt der Werth der Rückstände	Hiervon ist zu ent- richten	Anmerkung
				Einheitspreis							
				einzeln							
				Zusammen							
				fl.	fr.	fl.	fl.	fl.	fl.	fl.	fl.
				fr.		fr.	fr.	fr.	fr.	fr.	fr.

